

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suauis Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt Primvm. Prooemium ad Lectorem, in quo argumentum Operis
exponitur; & quàm digni videantur Historiâ Religionis euentus, ac
potiſſimùm Concilij Tridentini.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11642

A P P A R A T V S,

Ad veram Concilij Tridentini Historiam,
& falsæ à Petro Suauis conscriptæ
confutationem.

A R G V M E N T V M.

Operis materia proponitur. Aperitur notitia libri Londini editi, præfixo nomine Petri Suauis Polani, de eadem materia. Discutiuntur illius Scriptoris conditio; fontes unde sibi deduxit rerum cognitiones; & præsumptiones vniuersales, quas Historia sua substernit, tam generatim ad Oecumenica Ecclesiæ Concilia, quàm præcipuè ad Concilium Tridentinum spectantes.

C A P V T P R I M V M.

Proemium ad Lectorem, in quo argumentum Operis exponitur; & quàm digni videantur Historiâ Religionis euentus, ac potissimum Concilij Tridentini.

HISTORIA, quam aggredior, haud cò tendit, vt per iucundum præriorum horrorem phantasiâ legentium oblectet, communem cuiilibet animantium facultatem; sed quò præstantioribus formis vtilissimæ veritatis mentem perficiat, quæ solùm inest homini, ac sola homo est. Historia, cui pro fine præfigitur non legentis oblectatio, sed eruditio, tunc sanè præcellit argumento, cum res gesta, quas subiicit, præstabiliores sunt ad notitiam, non cum speciosiores ad picturam.

a

In

In rebus humanis fastigium obtinet Religio, cuius beneficio eum Cœlitibus mortales assuecimus, ipsamque Cœlum adimus. Proinde narrationes, quibus Religio materiam præbet, eo certè altius supra ceteras euehuntur ex argumento, quo cœlum supra terram attollitur. Quin, ut in ipsis terrenis effectibus maiorem exercet efficaciam cœlum quàm terra; perinde in ipsa profanarum rerum gubernatione, quocumque profano molimine potentius euadit. Terror ille, quem vnus homo, binis instructus brachiis, multis brachiorum millibus incurit, larua est, quæ statim euanescit: validam catenam, quâ vincitur hic Briareus, reuerentia Diuinitatis constat. Vt ex Proceribus quispiam Curiaë apparitori nequaquam cederet, nisi Principis auctoritatem in eo reputaret; ita nec populus vni pareret homini, nisi Diuinam in homine illo auctoritatem agnosceret. Religionis dissidia, officinas penè dixim ad bella maxime implacabilia: constantissimè cum hoste pugnaret, quicumque Numen sibi fœderatum opinatur. Idcirco conflictus illi, atque adeo tragicæ rerum conuersiones, quæ admiratione luctuosâ postremi temporis historias locupletarunt, aliud reuera non sunt, nisi malorum colluuiæ, expressa (ut de pyxide nescio qua vetus fabula prodidit) ex atramentariis Lutheri atque Caluini. Celsiores porro mentes non solum magis iuuat, sed oblectat causarum cognitio, quàm effectorum inspectio; tametsi oculorum aciem iucundius vellicent frondes ac flores arborum, quàm radices.

Ex alia etiam ratione ad peculiarem Politicæ finem accedit propius Historia narratione decretorum Religionis, quàm rerum in bello gestarum. Bellum, ut Aristoteles animaduertit, pacis gratiâ institutum est: hinc ipse eas Respublicas merito reprehendit, quibus curæ fuit decernere quæ prodesent ut in bello vincerent, non quæ facerent ut in pace quiescerent; tamquam prouidas vtilium ad finem, & ipsius finis negligentes. Itaque fructuosius agitur, ad lectorem in Politicis institutum, si rationes explicentur, quibus præscriptæ sint leges, ad vitam in
pace

pace perpetuò ducendam idoneæ; quàm si volubiles referantur euentus incertæ bellorum varietatis. Atqui inter leges eæ perfectò maioris sunt ponderis, quas sancit Religio: ipsa namque non solum omnino moderatur eam Reipublicæ partem, quæ doctrinâ, virtute, dignitate potior est, Ordinem videlicet Ecclesiasticum; sed etiam multa præscribit præcipuis reliquorum Ordinum actionibus.

4. Iam verò si quis Religionis processus meretur ob eiusmodi commoda, vt posteriorum memoriæ commendetur, ea sine dubio est habenda Oecumenica Synodus superiore sæculo Tridenti celebrata. Nullum è reliquis Conciliis eâ diuturnius tempore, amplius Fidei dogmatibus ibi sancitis, morum legumque mutatione efficacius, obstaculis interpositis magis arduum, sedulitate in rebus discutiendis accuratius, & quod ferre solet operis magnitudo, nullum magis ab amicis collaudatum, ab inimicis vituperatum. Huius Concilij in animo est referre causas, principia, progressus, tractationes, euenta. Argumentum, vt ostendi, per se maximè conducibile; sed huiusmodi, vt quemadmodum accidit plerumque negligi bonum, quòd necessaria malo medicina non putatur; ita nemo Catholicorum pertractandum susceperit, dum ad confutanda mendacia, vera narrandi necessitas non accessit. Occasio igitur, quæ ad hanc Historiam conscribendam animum compulerit, capite proximo proponetur.

C A P V T II.

Historia Concilij Tridentini edita nomine Petri Suavis Polani, & quam mereatur fidem.

1. **T**Riginta amplius anni sunt, cum prodiit Londini liber, in lucem editus à Marco Antonio de Dominis, Archiepiscopo Spalatenfi, Catholicæ Religionis transfuga, quem ipse Britannicæ Regi Iacobo dicauit, scriptum (vt in proposita